

Wychodził w Krakowie

codziennie, wyjąwszy Niedziele i Święta.

Cena:

W KRAKOWIE miesięczna 6 złp. — kwartalna 15 złp.

W KRAJU kwartalna razem z przesyłką pocztową 5 złr. w. k.

Przedpłata

przyjmuje się w Księgarni JÓZEFA CZESHA przy Głównym Bynku Nr 433.

Pieniądze przesyłają się franco pocztą wprost do BIÓRA EKSPEDYCJI CZASU wyrażwszy na kopercie: „prenumeracyjne pieniądze.“

CZAS

Przyjmują się

OGŁOSZENIA, ROZPRAWY ODEZWY wszelkiego rodzaju. DONIESIENIA literackie, księgarskie, handlowe, przemysłowe rolnicze i p.

WIADOMOŚCIA dotyczące się sprzedaży, kupna, dzierżaw itp.

Za opłatą

dla wiadomości petytowego za jednorazowe umieszczenie po 8 gr. stałe po 3 grosze — z dopłatą 10 krajcarów za każdą publikowaną na stopel rządowy.

Za listy

nieprzebrane nieprzyjmują się, wyjąwszy od stałych lub znanych korespondentów.

Numer pojedynczy kosztuje 10 groszy.

Dla wygody Szanownych Abonentów, zamiejscowych, którzy się z zaprenumerowaniem Czasu spóźnili, ogłasza się miesięczna przedpłata, to jest na miesiąc Wrzesień b. r. kwartału III. w kwocie złr. 1 kr. 40 m. k.

Administracja Dziennika Czas.

Kraków 22 sierpnia.

Do odpowiedzi udzielonej przez nas w Nrze 185tym, korespondentowi dziennika *Ost-Deutsche-Post*, w przedmiocie obrony brzegów i regulacji koryta rzeki Wisły, dostarcza *Austriacka litografowana Korespondencya* z dnia 13go b. m. bardzo znaczących komentarzy;—ogłasza ona bowiem wyjątki z publikowanych właśnie przez Dyrekcję Statystyki administracyjnej, tak zwanych „*Wiadomości*“ (*Mittheilungen*), wyjątki, zawierające niektóre daty, z których się o nakładach Rządu na budowę dróg komunikacyjnych lądowych i wodnych w Galicyi, w porównaniu z innymi prowincjami państwa przekonać można.

Wedle „*Wiadomości*“ publikowanych jak powiadamy, przez Dyrekcję Statystyki administracyjnej, ogólne wydatki monarchii (oprócz krajów węgierskich) na utrzymanie i budowę komunikacji lądowych i wodnych, wynosiły w r. 1848 (*wiadomości bowiem publikowane, dotyczą wyłącznie 1848 roku*), wynosiły więc w r. 1848 sumę 7,435,058 złr.— Z summy tej obrócono na budowę nowych i utrzymanie w dobrym stanie istniejących dróg bitych, sumę w ogóle złr. 5,730,893, z której znowu największą kwotę, bo przeszło 1 milion, wyczerpała budowa i utrzymanie dróg bitych w Niższej Austrii.— Po Austrii, największa summa wydatku tej kategorii, miała przypaść na Galicyę; lecz z summy owej, mała tylko stosunkowo summa, użyta została na budowę dróg nowych, koszta bowiem utrzymania już istniejących, wyczerpały ją prawie całą.

Budowa komunikacji wodnych, kosztowała w całej monarchii sumę w ogóle 1,694,165 złr.— „Podobnie i pod względem budowli wodnych“ czytamy w *Wiadomościach* statystycznych „summa użyta w Austrii na ten przedmiot, jest bez proporcji (unverhältnissmässig) daleko większą, aniżeli w innych prowincjach, wynosi bowiem przeszło $\frac{3}{4}$ miliona złr., gdy na takie same budowle w Morawie i Szląsku, wydano tylko 1,461 złr.“ Galicya w roku 1848, nie miała żadnego udziału w nakładach łożonych w innych prowincjach monarchii, na otwarcie i utrzymanie komunikacji wodnych. Brak nakładu od roku 1848 na obronę brzegów Wisły, tłumaczy dostatecznie, dla czego pod tym względem, Rząd mianowicie Królestwa Polskiego, Galicyę wyprzedzić, i że tak powiemy oskrzydlić potrafił.

Korespondencya Czasu.

Tarnów 19 sierpnia.

Narodziny Najjaśniejszego Pana i tu z wszelką okazałością obchodzono. 17go sierpnia oświetlono miasto, 18go z rana o 4ej godzinie, muzyka wojskowa po mieście i wystrzały z moździerzy zwiastowały drzymiacym jeszcze mieszkańcom ważność dnia nowego. Przed 10tą godziną wystąpiło c. k. wojsko z kilku tysięcy złożone przed katedrą, gmachem cyrkularnym i po rynku rozstawione w największej paradzie. O 10tej godzinie zaczęło się uroczyste nabożeństwo w katedrze, celebrowane przez JWX. biskupa tutejszego, na którego zakończenie *Te Deum laudamus* i *Segen Oestreichs* odśpiewano. Podczas mszy ś. na którą zgrupowały się wszelkie władze i cechy i na *Te Deum*, wojsko strzelało przy odgłosie muzyki. Po 3ej godzinie suty obiad u JWX. biskupa, przed którego pałacem różne sztuki odgrywała wojskowa muzyka podczas tej uczty. Toasty spełniano szampanem za zdrowie N. Pana, Jego Dostojnego Ojca i Domu całego. Wieczorem amatorowie na rzecz inwalidów Lwowskich, w ogrodzie książęcym w Górnikach sztucznie wyprawili ogień.

W północnej stronie Tarnowa za seminaryum zakupiono na instytut wychowania wojskowy, od p. Rutowskiego, adwokata krajowego kamienicę wraz z ogrodem obszernym podobno za 17,000 złr. m. k. do którego przybudują już potrzebne jeszcze stancje i składy. Urządzenie całego zakładu ma 75,000 złr. kosztować. W ogrodzie w źródła obfitym na zachód różne dadzą się założyć potrzebne dla takiego zakładu przyrzady wodne. Gmach tenże na wzgórzu wzniesiony domami nicotoczony, tylko polami z widokiem przepysznym na miasto i na całą okolicę, na Karpaty nawet, nietylko będzie ozdobą miasta, ale i najzdrowszym synow Marsa siedliskiem, a dla okolicy nowym zarobku źródłem.

Wiedeń 19 sierpnia.

o Zmiana ministeryum w Stambule stawi politykę w Turcji względem Europy w nowym świetle. Reszyd Pasza jak wiadomo był pod wpływem Anglii; Rosya i Austrya stały na drugiej stronie. Upadek dawnego Wezyra i wejście do ministeryum Fuad-Effendego daje do mniemania, że przewaga Anglii ustanie w Radzie Wysokiej Porty. Nowy Dywan zbliży się do Austrii i do Rosyi, na których głos w sprawie chrześcian bośnińskich i dawniej w sprawie politycznych wychodźców, Reszyd Pasza był prawie głuchym. Francya w obec tej zmiany weźmie zapewne stanowisko obserwacyjne. W Anglii upadek Reszyda Paszy wywoła naturalnie ogromny hałas. Usłyszyszmy stamtąd wkrótce głos obawy o cały system tak nazwanej polityki reformacyjnej w Turcyi. Głosowi temu radzę wam niedowierzać. Turcyja pozostanie na drodze wytkniętej co do interesów wewnętrznych przez Hatiszeriff z Gul-Hany. Lecz w środkach i w składzie administracji wewnętrznej zajdą zapewne pożądane zmiany. Wyjazd pana d'Oubril pierwszego sekretarza tutejszego poselstwa rosyjskiego do Petersburga, jest w styczności z tym wypadkiem, i ściąga się mianowicie do Bośni.

W Ischl prócz zjazdu głów koronowanych, znajdują się ministrowie i posłowie Prus, Austrii i Rosyi. Narady te niebędą bez wpływu na politykę ogólną, i w szczególności na Niemcy.

Pan de la Cour poseł francuski wrócił ze swego wozu pozawczoraj.

Przegląd Polityczny.

Z dwóch dni przejrzałyśmy niemieckie dzienniki, nie możemy z nich kilkunastu zebrać wierszy, któreby nie były ogólnikami i zwykłymi sposobami mówienia w kwestyi handlowej. Łagodnie lub energiczniej występować koalicji przeciw Prusom, to jedyna różnica w opiniach, ale wszędzie zgadzają się na to, że polityka koalicji się nie zmienia, że kraje ją składające nie odstąpią wtedy tylko od związku celnego, jeżeli ten równocześnie, przy przedłużaniu z niemi układów dotychczasowych, przystąpi do układów handlowo-celnych z Austryją.

Ile razy rzeczy idą zawiakłaniej, zawsze podnosi się wieść o przywołaniu Radowitza, jakby w nim koncentrowała się opozycja przeciw przewadze Austrii w Niemczech.

Naczelnym dowódcą wojsk holsztyńskich generał Bardenfleth umarł.

I Sondershausen dostało osobne dla siebie prawo drukowe!

— Uroczystości jak te, które się 15 sierpnia w Paryżu odbyły, ciągną za sobą, że się po prostu wyrażymy ogon; za szczęście uważać trzeba, gdy ich nikt życiem nie przypłaci. Miał szczęście takie ks. prezydent; kilkanaście osób w tym okropnym ścisku, który pomimo największych ostrożności był nieuniknionym, lekko zostało uszkodzonych, ani jedna wszakże nie została ciężko ranioną. A jednak przy teatrach gdzie bezpłatnie grano, policya sama nie poradzić nie mogła. Opera literalnie szturmem wzięta została. Skończyło się jednak na sińcach.

Jako szczegóły, podają *Débats*, że gwardya narodowa nie była ustawiona według numerów batalionowych, i gwardya paryska miastowa, przeplatana była gwardya z rogatek; oraz że mieszkanie p. Véron nie miało udziału w świetnej iluminacji hotelu Meurice i ministerstwa marynarki między którymi się znajduje.

Bal w St. Cloud, w sali oranżeryjnej, tej samej właśnie, którą znajdujący się w niej goście, dnia 18go brumaire (1799 r.) tak pospiesznie, bo jak wiadomo przez okna opuścili, był bardzo świetny d. 16 b. m., do 2000 osób się na nim znajdowało.

Nakoniec 17go miał miejsce odłożony bal *des dames de la Halle*. Plac zwany *marché des Innocents* przerobiony był czarodziejskim sposobem na przesłuchanie udekorowaną salę balową. Nieodpowiedzial jej wcale skład publiczności to 30,000 osób liczącej. Książę prezydent nie znajdował się na balu, ministrowie, generał Magnan, prefekt Sekwany byli obecni. Deszcz nawalny przebił dach w kilku miejscach i był powodem do zabawnych intermezzo. Bawiono się wszakże do rana, ale wesołość nie zachowała się zawsze w granicach dobrego wychowania a nawet przyzwoitości, czego zresztą po gościach zaproszonych spodziewać się trudno było.

Nie weźmie nam nikt za złe, że mówiąc o Francyi, uroczystościami poprzedzamy politykę. Przegląd nasz jakkolwiek polityczny na czele rubryki, winien być chwilowy i przedstawiać o ile możności obraz dnia z którego zdaje się sprawę. Przechodzimy więc do *Monitora* gdzie w dalszej liście dekorowanych 15go sierpnia czytamy kilku redaktorów dzienników z wylczeniem ich zasług. I tak p. Montour, były red. *La Patrie*, za usługi w prassie i administracji, p. Delamarre terazniejszy red. tegoż dziennika, jako autor „różnych prac ekonomicznych“, p. de la Gueronnière redaktor *Le Pays* autor „ważnych publikacji“ itd. Następnie 32 prefektów, podprefektów, merów, „za gorliwość okazaną w wypadkach grudniowych“, mnośćwo osób cywilnych i wojskowych których wylczać nie podobna.

Listy imion osób amnestyonowanych, *Monitor* nie zawiera wcale. Natomiast widzimy listę nominowanych prezesów i wiceprezesów rad departamentowych: nominacya bowiem takowych według ostatniego o tychże radach dekretu, jest atrybucją wyłączną księcia prezydenta.

Tutaj wypada nam wspomnieć, że niewidzimy w *Monitorze* z 17 ani z 18go wzmianki o nominacyi p. Maupas na wielkiego kanclerza legii honorowej jak to mieć chciała wzmiankowana przez nas depesza *Correspondenz Bureau* pod datą 17go. Jest zatem po prostu omyłka, bo nawet w nominacyach do W. krzyża tegoż orderu, nie znajdujemy ministra policji. Kiedy zaś już mówimy o depeszach telegraficznych, w przesyłaniu których życzyliby należało, aby więcej miano ostrożności, powiedzmy od razu, że nie czytamy nigdzie o owej odmowie śpiewania *Te Deum* 15go sierpnia przez biskupa z Luçon; a co więcej nie możemy się dopatrzeć nigdzie tego ważnego okólnika rozesłanego do prefektów przez ministra policji zastrzegającego sobie ostatnie słowo w napomnieniach dziennikom po prowincji tak hojnie rozdawanych. Przeciwnie czytamy ich znowu kilka bez żadnego przez ministra potwierdzenia. Otóż więc w przeciągu dni dwóch trzy depesze które się niesprawdziły. Ostrzeżenie tylko *Gazette de France* przesłane, o którym donieśliśmy według depeszy przedwczoraj, jest rzeczywistym. *Gazeta* odebrała je w skutek umieszczonego artykułu z *Indépendance* rozbiegającego skład i widoki dzisiejszego francuskiego gabinetu.

Nierównie ważniejsze wszakże nad wspomniane listy,

podaje *Monitor* sprawozdanie z obrad rad okręgowych (arrondissements), zwołanych jakieś dni temu na 12go b. m. i to na dni pięć. Ośmnaście rad rzeczonych użyło zaraz pierwszego posiedzenia na wystosowanie petycji czyli raczeń o cesarstwo dziedziczne Ludwika Napoleona i to w różnym kształcie. Różnica co do sposobu, jakim życzą sobie widzieć cesarstwo ogłoszone, to jest za pomocą plebiscytu lub senatuskonsultu, lub dekretu itd., cel atoli zawsze ten sam: pozyskanie trwałości (*stabilité*) dla Francji. Niektóre np. rada okręgu Thionville w wyrażonych *zważywszy*, na szczególnych opiera się powodach, jakoto: „że położenie prowizoryczne rządu księcia prezydenta niepokoi umysły; że trzeba uprzędzić nowe katastrofy i położyć koniec stanowi rzeczy, który niepokoi wszystkie transakcje, wstrzymuje popęd przemysłu, handlu, rolnictwa i kredytu“, i tym podobne. Dwanaście rad okręgowych ograniczyło się na dziękczynnym adresie dla księcia prezydenta, bez dotknięcia kwestji przyszłości. Zdaje nam się, że ostatnie większą oddały przysługę prezydentowi aniżeli te, które przez zbytnią gorliwość na takich opierają swe życzenia argumentach, jak rada Thionville. *Pas trop de zèle surtout* zalecał Talleyrand swoim przyjaciołom.

Dalej znajduje się jeszcze w *Monitorze* dekret tyczący żeglugi morskiej i oświetlenia okrętów w nocnej porze. Dzienniki podają także okólnik ministra oświecenia do rektorów wszelkich zakładów naukowych, zakazujący używania dziennika *l'Enseignement primaire*, jako mającego szkodliwe dążności. Jest także rozkaz dzienny generała gwardji narodowej Lawoestine, w którym oświadcza, że ksiądz prezydent zadowolony był z ducha i postawy marynarckiej, jaką w czasie odbytej rewii 15go odznaczyła się gwardja narodowa. Wreszcie winniśmy dodać, że po raz pierwszy w francuzkich dziennikach widzimy wzmiankę o projektach małżeńskich księcia prezydenta. Cytują *Gazetę kolońską*, która powtarzając dawniej przez nas podaną wiadomość, że księżna Waza z księżniczką Karolą udaje się do dóbr w Austrii leżących, dodaje, że wszystkie pogłoski o zamęciu tej ostatniej z księciem Ludwikiem Napoleonem są bezzasadne.

Z wiadomości pomniejszych zasługują jeszcze na wspomnienie, że p. Bineau minister finansów udaje się na urlop, tekę zaś jego obejmuje tymczasowo p. Abatucci minister sprawiedliwości; że arcybiskup paryżki książę Sibour jedzie do Niemiec, gdzie pierwsze stolice odwiedzić zamysła; że stracono w Beziers dwóch robotników skazanych za popełnione morderstwa podczas rozruchów grudnia w roku przeszłym, co wszakże nieprzeszkodziło weale, aby rada okręgowa w Beziers niepodała petycji o cesarstwo; nakoniec, że według depechy telegraficznej z Paryża 19go, p. Persigny wyjechał, a nieobecność jego ma się do dwóch przedłużyć miesięcy.

Z prowincji donoszą o kilku wielkich wylewach rzecznych.

Traktat między Belgią i Francją w przedmiocie przedruków, mocno zatrudnia dziennikarstwo obu krajów. Wiadomo, że stany hollenderskie odrzuciły podobny traktat dla Hollandji. Posłużyło to stronom interesowanym w Belgii do przedstawienia kwestji w ten sposób, iż gdyby teraz Belgia na warunki zniesienia przedruków przystąpiła, traktat takowy wypadłby tylko na korzyść Hollandji. Wielka liczba drukarzy i zecerów w Brukselli odbyła w tej mierze rodzaj meetyngu i petycją do rządu ma wystosować. Do tych trudności dodać trzeba petycję innych rękodzielników, jako to: przedalników lnu, którzy także petycyonowali dowodząc, że traktat dawny z r. 1845 był całkiem niekorzystnym, a zatem, że nowy na innych całkiem winien być podstawach. Z tego wszystkiego wnosić można, że ugoda stanie tylko, jak już raz powiedzieliśmy tymczasowa, to jest do 1go stycznia roku przyszłego.

Zwracaliśmy już nieraz uwagę czytelników na silną i śmiałą opozycją, jaką w Piemontcie wywołuje nieszczerliwie prawo o ślubach cywilnych. W kraju katolickim jak Piemont, jest ona bardzo naturalną. Opozycją czyni tutaj kraj cały przeciw prawu, jakie mu nakłada stronnictwo *negacyi*, stronnictwo najgubniejsze i najszkodliwsze, bo nie zasadzające się na różnicę w wierze, wyznaniu, ale tylko na zaprzeczeniu powagi Kościoła, jaką ludność krajowa uznaje. Niemożemy przewidywać dobrych skutków z takowego kierunku w polityce, bo niestety wyznać trzeba, że rząd turyński ulega temu stronnictwu. Agitacje, jakie rząd wyznikać muszą, nie będą z korzyścią ani dla zwierzchności, ani dla wolności: albo władza aby się utrzymać, zmuszoną będzie do użycia nadzwyczajnych środków, albo wolność przerodzi się w swawolę. Procesy gorączkowe, jakim był proces pana Costa de la Torre radcy sądu kassacyjnego, za publikacją pisma przeciw ślubom cywilnym, prowadzą do takich agitacji. P. Costa, wysoki urzędnik trybunału, przeto nieodwołalny (inamovible), na mocy zabranzonego ministeryalnym rozkazem pismem, oskarżony został o obrazę majestatu, o dążności do zmiany formy rządu, o pogardę dla praw istniejących. Przysięgli uznali go winnym we wszystkich trzech punktach, i skazanym został na 2 miesiące aresztu i 2000 fr. kary. P. Costa podał się natychmiast do dymisyi. Wrażenie było niesłychane.

Mówią ciągle o zmianach ministeryalnych, zwłaszcza o wyjściu z gabinetu p. Pernatti.

W Genui 11go b. m. odbył się pogrzeb matki Mazzi-

nego, i posłużył do demonstracji politycznej przeciw rządowi.

Podaną przez nas przed kilką dniami wiadomość o zawartym traktacie handlowym między Stolicą Apostolską a Rosją przez kardynała Antonelli i p. Buteniew, powtarzają teraz dzienniki na mocy *Italia e Popolo*, która dodaje także, że przymierze zaczepne i odporne między rzeczonymi państwami stanęło. Dodatek ten godny jest istotnie wymysłu dziennika genuńskiego.

Więcej nierównie aniżeli do owego zbrojnego przymierza, przykładamy wiary do umowy, jaka według *Constitutionella* miała stanąć między Hiszpanią, Portugalią a Francją, w celu połączenia stolic trzech tych państw koleją żelazną. Według tej umowy, Francja ma poprowadzić kolej z Bordeaux do Bajony.

Królowa angielska pomimo nieprzychylnego wiatru, stanęła szczęśliwie 17go w Osborne.

Kwestja o rybołówstwo zdaje się być bliską ukończenia, na zasadzie zupełnej wzajemności z obu stron, to jest, że Anglikom i Amerykanom wolno będzie ryby łowić we wszystkich morzach tak angielskich jak amerykańskich, w odległości trzech mil od lądu. Obszerniej o tym przedmiocie jutro powiemy, niechając dzisiaj dwudniowego zbytnie przedłużać przeglądu.

Wiadomo, że w Stockport wyborom krwawe towarzyszyły rozruchy. Pociągnęły one aresztowania, a następnie wyrok surowy na Anglików, albowiem jak się wyraził trybunał, skrzywdzili Irlandczyków „jako katolików“ burząc kaplicę, co jest przeciwne duchowi rządu angielskiego i zasadzie tolerancji; mniej surowy wyrok wypadł na Irlandczyków.

Toręsy wielką ponieśli stratę, w zmarłym w tych dniach vice-kanclerzu sir John Parker.

Dzienniki francuskie odebrały nareszcie pocztę ze Stambułu, spóźnioną jak piszą, z rozkazu p. Lavalette. Zmiana gabinetu potwierdzona jest w zupełności. Z jakich zaś przyczyn oddalenie Reszyda paszy miejsce miało, domysły w tym względzie do przyszłego zostawiamy numeru.

Lwów 19 sierpnia. Wczoraj obchodzono dzień urodzin Jego Ces. Mości najmłodszyściu nam panującego Monarchy i Pana. O 5tej godzinie rano powitały działa uroczystość dnia tego wystrzałami, a bandy muzyki po całym mieście zapowiedziały wspólną obchodzą świętecznego. O 8mej zbi rać zaczęły się wojska po placach wyznaczonych, i o 9tej stały pułki wszelkiej broni rozłożone od Krakowskiego przedmieścia wzdłuż ulic ku Halickiej przez całe wały i koło katedry, dając od czasu do czasu salwy z ręcznej broni, którym odpowiadały wystrzały działowe na znak odprawionego nabożeństwa w kościele archikatedralnym łacińskim. Za przybyciem Jego Excelencyi p. Namiestnika JW. Hr. Ag. Gołuchowskiego i Jego Excel. księcia Schwarzenberga komenderującego, rozpoczął celebraw J. Excel. ksiądz arcybiskup Baraniecki, w obec naczelników władz wszystkich cywilnych i wojskowych, i tłumnie w świątyni pańskiej zgr. madzonego ludu. Koniec był napełniony ludem pobożnym wszelkiego stanu, cały wydział miejski z burmistrzem na czele, obywatele ziemscy, mieszcianie, ludzie obojętnej i różnego wieku, oczekiwali chwili złożenia dzięków Panu Zastępów za szczęśliwe powodzenie Miłościwego Pana, a uproszenie łask miłosierdzia boskiego w najdłuższe lata. W tejże samej chwili odbywało się solenne nabożeństwo i w kościele archikatedralnym ormiańskim przy odgłosie muzyki wokalne i instrumentalne w obec zgromadzonego ludu z chórami gwiami; poczem całe duchowieństwo tego obrządku wraz z swoim laty 98 obciążonym arcybiskupem, odśpiewało hymn s. Ambrożego na cześć urodzin Najjaśniejszego Pana. Po nabożeństwie Jego Excel. p. Namiestnik z Jego Excel. p. Komenderującym udali się na plac przed odwachem halickim i tam konno przystąpiły do deflowaniu wojska, które dopiero o jedenastej godzinie się skończyło. Stąd Jego Excel. p. Namiestnik udał się do wołoskiej cerkwi, gdzie równie odbywały się dziękczynne i błagalne modły za pomyślność Jego Cesarskiej Mości; a w pół do 12tej z powrotem przyjmował w gmachu namiestnikowskim wydział miejski, który na czele burmistrza miasta Lwowa JW. de Bergendorf-Höpfingena przybył złożyć powinszowania i dzięki Jego Cesarskiej Mości przed Namiestnikiem i Zastępcą Monarchy w królestwach Galicyi, Lodomeryi i W. Księstwie Krakowskim. — O 12tej godzinie zaczęła się w sali ratusznej ceremonia zaopatrzenia inwalidów tutejszych z funduszu Imienia Cesarza Franciszka Józefa w obec Jego Excel. księdza arcybiskupa Baranieckiego, Jego Excel. księcia komenderującego, całej generalicyi, wydziału miejskiego, wielu reprezentantów władz cywilnych i licznej publiczności, poczem pan burmistrz korpus oficerów pułku Nugent na obiad do siebie zaprosił. — O 4tej godzinie dana była wielka uczta u Jego Excelencyi p. Namiestnika, na którą sproszeni byli reprezentanci władz cywilnych i wojskowych, łącznie z dostojnikami Obywatelstwa, a przy wychyleniu toastów za pomyślność i zdrowie Jego Cesarskiej Mości, odpowiadały wystrzały z dział i muzyka. — O 7mej godzinie był świetny i strojny

teatr niemiecki i polski, który się rozpoczął śpiewem hymnu ludu, w ustępach przerywany odgłosem radości całego zgromadzenia, a zakończył przedstawieniem obrazu wszystkich narodowości całego państwa. Po teatrze wielka muzyka przy pochodniach okrążyła miasto całe, do blisko w pół do 11tej, a niezmierna moc ludzi towarzyszyła uroczystemu obchodowi. Pogoda najpiękniejsza sprzyjała dzień cały. (G. L.)

Czytamy w *Lloydzie*. Ze Lwowa donoszą nam pod d. 16 b. m. że tamtejszy protomedyk otrzymał wiadomość o wybuchu cholery w Zamościu. We Lwowie przedsięwzięto wszystkie potrzebne przygotowania.

Fremden Blatt pisze: Dalsze narady pod względem organizacyi Galicyi mają się wkrótce na nowo rozpocząć, i Namiestnik tego kraju hr. Gołuchowski w tych dniach tu (do Wiednia) przybędzie.

Tenże dziennik donosi: Namiestnik Galicyi hr. Gołuchowski przyjmowany był uroczysto w miasteczku Skole w d. 8 b. m. w powrocie z Munkaczem do Lwowa. Łuk tryumfalny zbudowany był przy wjeździe do miasta i wystawiony transparent z napisem: „*Lebe hoch, steige noch!*“ (żyj i wznos się wyżej jeszcze).

Wiedeń 18 sierpnia. W Ischl obchodzono urodziny cesarskie w kole familijnem. Popołudniu dany był wielki obiad dworski, na którym znajdowali się oprócz członków rodziny cesarskiej, wyżsi dostojnicy tam bawiący.

Tę jeszcze zimy W. Księżna Aleksandra przybędzie na mieszkanie do Wenecji. W. Ks. Konstanty towarzysząc jej będzie w podróży. W jesieni spodziewają się w Wiedniu na parę tygodni króla Ottona Greckiego z powrotem z Ischl, tudzież hr. Trapani z żoną arcyksiężną Maryą Izabellą d'Este. Jada oni do Hiszpanji, Francji i Anglii.

Wygotowano już projekt do prawa o spadkach w Węgrzech na zasadzie cywilnego prawa austriackiego.

Z Nagy-Karoly donoszą, że komisya regulacyi Cissy, rozpoczęła już roboty swoje od osuszania licznych bagien powstałych z wylewów.

Gmina miasta Pragi, zaciągnęła pożyczki zFr. 242,000, w czeskiej kasie oszczędności pod bardzo korzystnymi warunkami bo na 4%, a 1% na umorzenie.

Wiedeń 21 sierpnia. Dzisiejsza *Gazeta wiedeńska* przynosi rozporządzenie Ministeryum skarbu tyczące się składania kaucyi przez dzienniki. Na zasadzie § 15 najw. Patenu z d. 27 maja 1852 zaprowadzającego nowe prawo drukowe, złożoną być ma kaucya na wydawnictwo peryodycznego pisma politycznej treści, a wedle § 13 tegoż Patentu, wszelkie inne pismo czasowe jeżeli już raz sądownie skazanem zostało, również kaucye złożone jest obowiązane. Kaucya ta dowoli strony, złożoną być może w gotówce lub w ces. austriackich procentowych obligacyach długu publicznego wydanych na okaziciela wedle kursu giełdowego w dniu złożenia jej, nigdy wszakże wyżej nad wartość nominalną. W pierwszym razie od kaucyi pobieranym będzie procent jaki się płaci w c. k. funduszu umorzenia. Kassy w których kaucya ma być składana są: Kassy główne krajowe, między temi: Lwów i Czerniowce; kassa filialna w Krakowie, kassy zbiorowe, między temi: Wadowice, Sącz, Jasło, Bochnia, Rzeszów, Sinok, Sambor, Stryj, Brzozany, Kołomyja, Zółkiew, Tarnów, Przemyśl, Stanisławów, Tarnopol, Brody, Złoczów, Jagielnica, itd. Kassy te winny przyjmować pomienione kaucye lub ich uzupełnienia za okazaniem dowodu od stron, i takowym wydać poświadczenie bez stępla i pieczęcią urzędową zaopatrzone, a wymieniające ściśle przedmiot i cel wniesienia. Od obligacyi wydawane będą stronom kupony za okazaniem wydanego z kassy pomienionego świadectwa, zaś kaucye składane w gotówkę, mają być bezpośrednio ulokowane na procent w funduszu umorzenia długu publicznego i przepisy tego funduszu tyczące obowiązujące będą pod względem pobierania procentów lub zwrotu kapitału kaucyi.

Wyszło dziś rozporządzenie ministeryum sprawiedliwości, obowiązujące w Lombardji, Wenecji, Dalmacyi, Galicyi z Krakowem i Bukowiną i w Siedmiogrodzie, naznaczające, które władze przed zaprowadzeniem prokuratorstw publicznych, obejmą czynności urzędowe w powyższych krajach tymże prokuratorstwom przydzielone według §§ 15, 17 i 20 prawa drukowego z d. 27 maja 1852.

Hr. Albert Montecuccoli-Ledarchi b. marszałek krajowy niższej Austrii, minister, pełnomocny komisarz w królestwie Lombardzko-Weneckim, w końcu szef sekcji w ministerstwie spraw wewn. umarł d. 19 b. m. w Mitterau w Niższej Austrii.

Gaz. Tryestycka donosi z Mantui, że wyroki w sprawie politycznych więźniów należących do tak zwanego „Związku śmierci“ wydane będą w większej części za kilka tygodni. Obszerne zeznania uzasadniły fakta zdrady głównej.

Feldm. hr. Radecki przybył 19go do Padwy i stamtąd udał się do Bolonii.

